

*earning every day-ahead your trust
stepping forward to the future*

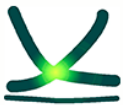
opcom operatorul pieței de energie electrică și de gaze naturale din România

O piata de energie extinsa, un plus de flexibilitate in optimizarea portofoliilor participantilor la piata

Context european – obiective, tinte

- Consiliul European, februarie 2011 (reafirmare obiectiv - mai 2013, martie 2014)
 - Pana la sfarsitul anului 2014 – crearea Pieței interne europene de energie integrate, functionale
- Pachetul legislativ 3 Energie, dedicat crearii Pieței interne europene de energie
- Comunicarea Comisiei Europene catre Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic si Social European si Comitetul Regiunilor - „Un cadru pentru politica privind clima si energia in perioada 2020-2030”, 22.01.2014
 - „O piata interna a energiei integrata si competitiva ofera mediul si semnalele in materie de costuri care sunt necesare pentru realizarea obiectivelor politicii energetice intr-un mod care sa asigure eficienta din punctul de vedere al costurilor.”
 - „Un nivel ridicat al concurentei in cadrul pietei interne a energiei va fi esential pentru realizarea de progrese in vederea atingerii tuturor obiectivelor de politica energetica ale Uniunii pentru orizontul de timp 2030. Acesta va oferi instrumentele-cheie pentru limitarea preturilor energiei pentru intreprinderi și gospodarii. O piata a energiei pe deplin integrata si competitiva ar putea genera economii de costuri cuprinse intre 40 și 70 de miliarde EUR pana în 2030, in comparatie cu situatia actuala.”
- Comunicarea Comisiei Europene catre Parlamentul European si Consiliu - „Strategia europeana a securitatii energetice”, 28.5.2014
 - „Pietele competitive si lichide asigura o protejare eficienta impotriva abuzurilor de putere de piata sau de putere politica ale furnizorilor individuali. Mecanismele de tranzactionare bine dezvoltate si pietele spot lichide pot oferi solutii eficiente pe termen scurt [...]” .
 - „O abordare la nivel regional a fost si va continua sa fie decisiva pentru integrarea pietei europene a energiei din punctul de vedere al schimburilor transfrontaliere, precum si al securitatii aprovizionarii [...]” „¹⁴ Un prim exemplu pentru o astfel de cooperare regionala a fost crearea, la inceputul anului 2014, de catre operatorii de retea si bursele de energie din saisprezece state membre, a asa-numitei cuplari a pietelor pentru ziua urmatoare (day-ahead market coupling).”

Imagine europeana actuala

Functionarea/implementarea cuplării pietelor pentru ziua urmatoare prin solutia PCR (Price Coupling of Regions; Cuplarea prin pret a regiunilor)

Solutie de cuplare a pietelor – PCR Metoda de calcul coordonat al capacitatilor de interconexiune puse la dispozitie – ATC

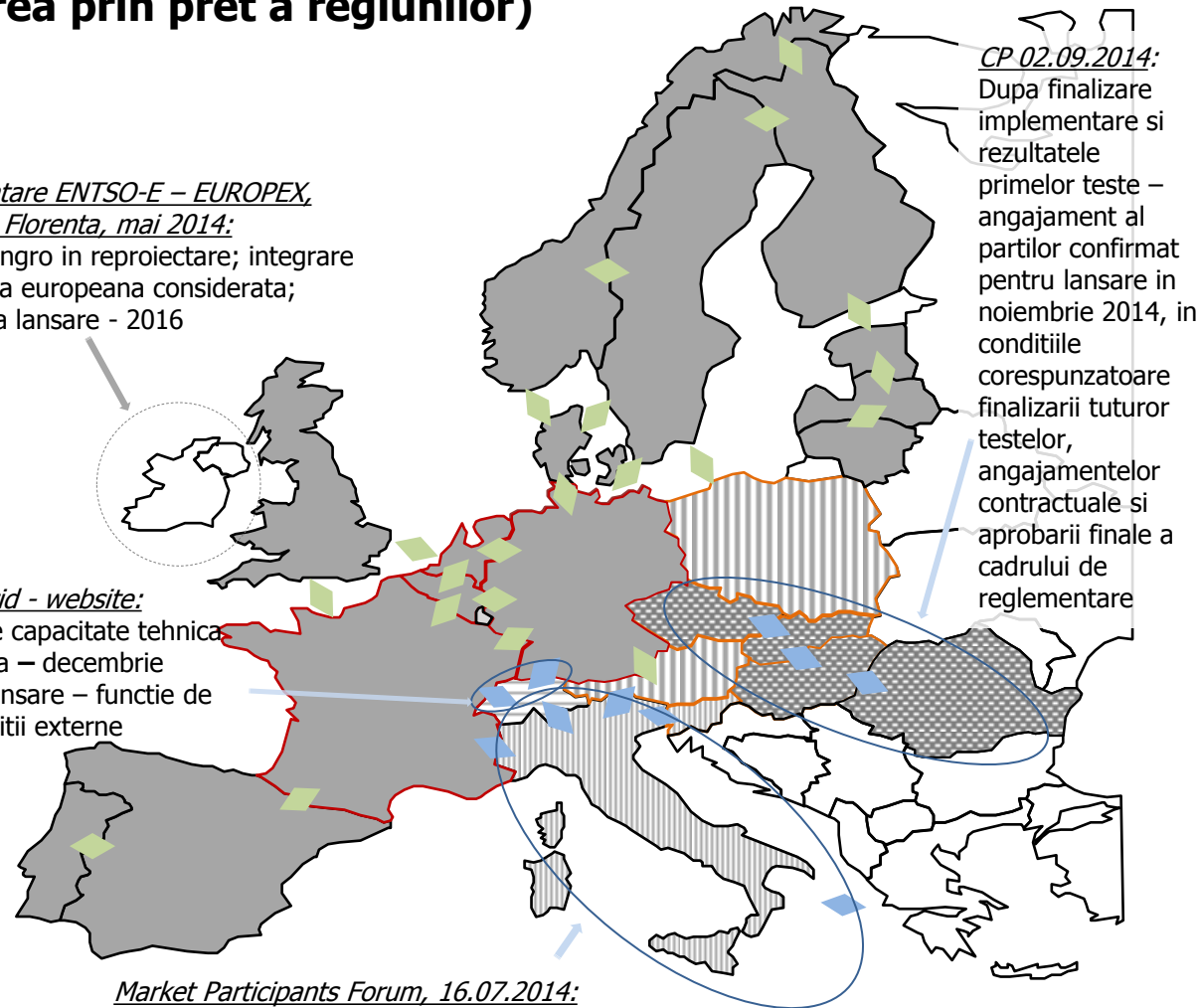
- Zone de piata incluse in MRC, Cuplarea Multi-Regionala a Pietelor, NWE&SWE (lansare : NWE – 04.02.2014; NWE&SWE - 13.05.2014)
- Zone de piata incluse in 4M MC, Cuplarea pietelor CZ-SK-HU-RO
- Zone de piata considerate pentru cuplare, in regiune central-sudica
- Cuplarea zonei de piata Elvetia
- In functionare comerciala
- In dezvoltare/proiectare/implementare

Solutie de cuplare a pietelor – PCR Metoda de calcul coordonat al capacitatilor de interconexiune puse la dispozitie – FB Proiecte – in dezvoltare

- Proiect CWE FB (Prezentare a partilor proiectului, Forum Florenta, mai 2014: lansare - posibil noiembrie 2014, functie de evolutie etape proiect)
- Proiect CEE FB MC (MoU- semnat februarie 2014)

Prezentare ENTSO-E – EUROPEX, Forum Florenta, mai 2014:
Piata angro in reproiectare; integrare cu piata europeana considerata; posibila lansare - 2016

SwissGrid - website:
Atingere capacitate tehnica necesara – decembrie 2014; lansare – functie de preconditii externe

CP 02.09.2014:
Dupa finalizare implementare si rezultatele primelor teste – angajament al partilor confirmat pentru lansare in noiembrie 2014, in conditiile corespunzatoare finalizarii tuturor testelor, angajamentelor contractuale si aprobarii finale a cadrului de reglementare

Market Participants Forum, 16.07.2014:
Primele granite ale Italiei cuplate pe baza PCR – posibil incepand din februarie 2015 corespunzator realizarii cu succes a testelor

Regiunea sud-est europeană

Imagine actuala – din perspectiva integrării pietelor pentru ziua următoare (PZU)

Strategia energetică a Comunității Energiilor din SEE; Obiectiv 1:

- Crearea unei piețe de energie concurențiale integrate între Partile Contractante și țările vecine membre UE
- Implementarea cuplării prin preț a pietelor, având ca obiectiv integrarea în mecanismul Cuplării europene prin preț - până în 2015

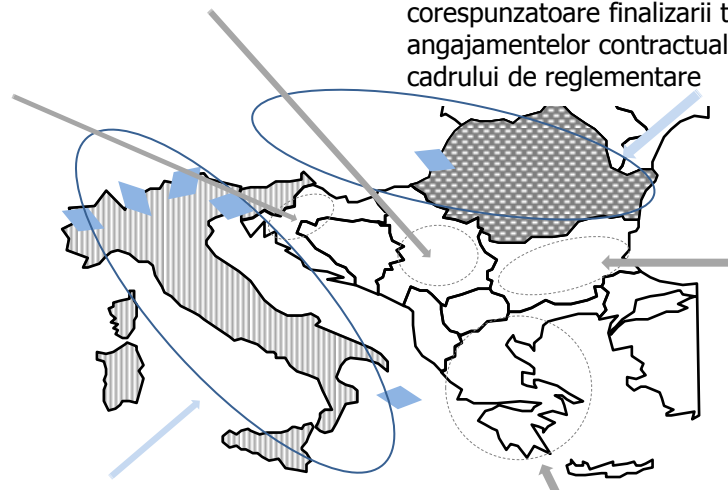
Planul regional de acțiune pentru integrarea pietelor SEE; privind integrarea pietelor pentru ziua următoare:

- Trim. IV 2014 – Implementarea cuplării prin preț a pietelor (model tinta UE) în întreaga regiune SEE
- Trim. II 2015 – cuplarea pietelor la nivel pan-european incluzând piețele din SEE - operational

Operatorul de piață – funcțional.

Surse media:
Lansarea pieței pentru ziua următoare – până la sfârșitul anului 2014. Decizie privind cuplarea pieței – ulterior.

Surse media:
Bursa de energie electrică – posibil operațională în trimestrul I 2015.

PZU (IT, SI) – funcționale.
Soluție de cuplare a pietelor – PCR .
Metoda de calcul coordonat al capacităților de interconexiune puse la dispoziție – ATC.

Market Participants Forum, 16.07.2014:
Primele granițe ale Italiei cuplate pe baza PCR – posibil începând din februarie 2015 corespunzător realizării cu succes a testelor

PZU (RO) – funcțională.
Soluție de cuplare a pietelor – PCR .
Metoda de calcul coordonat al capacităților de interconexiune puse la dispoziție – ATC.

CP 02.09.2014 – proiect 4M MC (Cuplarea pietelor CZ-SK-HU-RO):

După finalizare implementare și rezultatele primelor teste – angajament al părților confirmat pentru lansare în noiembrie 2014, în condițiile corespunzătoare finalizării tuturor testelor, angajamentelor contractuale și aprobării finale a cadrului de reglementare

BEH website:
Bursa de energie electrică – înființată în ianuarie 2014. Lansarea operării zonei BG și ulterior cuplarea cu piețele vecine – considerate.

Model actual – pool obligatoriu.

Operator de piață – funcțional.

Prezentare ENTSO-E – EUROPEX, Forum Florenta, mai 2014: Încheierea procesului de reproiectare a pieței angro – precondiție ca piața să fie gata pentru cuplare

Surse media: Cuplarea pieței – posibil 2016.

Experienta europeana

Beneficii ale cuplării pietelor de energie electrica pentru ziua urmatoare

- Sustine cresterea lichiditatii si robustetii pietelor si efect posibil de atenuare a volatilitatii pretului
 - Efect de consolidare a consistentei pretului de referinta
 - Vehicol comercial de atingere a convergentei preturilor la scara extinsa
 - Reducere posibilitati abuz de piata ca urmare a reducerii concentrarii
- Pune la dispozitia participantilor la piata oportunitati suplimentare pentru optimizarea portofoliilor
 - Oportunitati suplimentare, functie de conditiile din pietele cuplate, pentru incheiere tranzactii, pentru diferite tehnologii
- Urmareste o mai eficienta utilizare comerciala a capacitatilor de interconexiune
 - Tranzactionare transfrontaliera implicita
- Energia electrica si capacitatea de interconexiune – tranzactionare intr-un singur pas, pe bursa
 - Elimina riscuri existente in cazul tranzactionarii separate, pe termen scurt, a capacitatii de interconexiune respectiv energiei electrice
 - Creeaza oportunitati noi de tranzactionare transfrontaliera
- Efect posibil de crestere a bunastarii sociale (Social Welfare) la nivelul intregului areal cuplat
(bunastare sociala la nivelul ansamblului pietelor cuplate = castig suplimentar pe parte de vanzare + castig suplimentar pe parte de cumparare + renta din congestii)

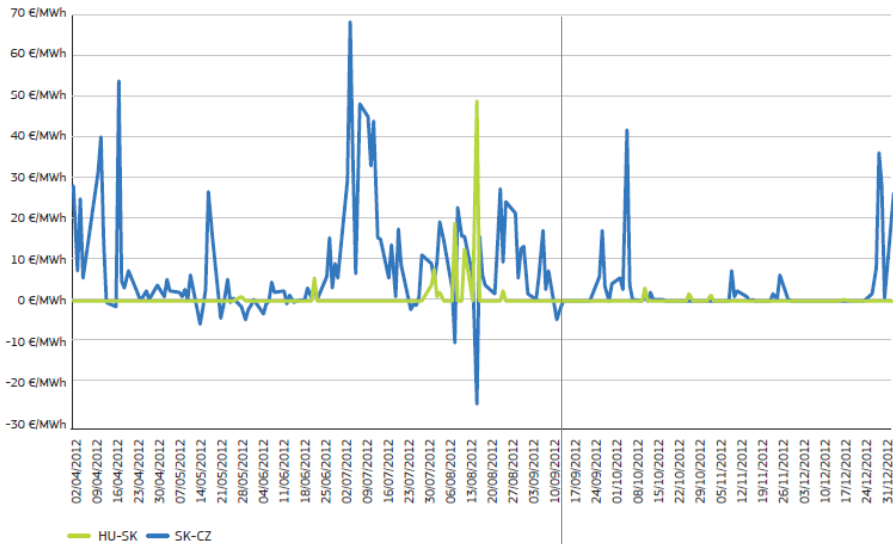
Experienta europeana

Rezultate ale cuplării pietelor, functie de conditiile existente in intregul areal acoperit

– Convergenta preturilor. Atenuarea volatilitatii preturilor.

Evolutia diferentei dintre preturile Ungaria-Slovacia respectiv Slovacia-Cehia, in perioada 02.04-31.12.2012

FIGURE 17 – THE IMPACT OF THE MARKET COUPLING AMONG THE CZECH REPUBLIC, SLOVAKIA AND HUNGARY (PRICE DIFFERENTIAL BETWEEN NEIGHBOURING MARKETS)

[Sursa informatiilor : CE-DG Energy – Quarterly Report on European Electricity Markets. 3rd & 4th Quarters 2012]

12 septembrie 2012 – extindere cuplare piete CZ-SK catre HU

Evolutia pretului in pietele cuplate din Franta, Belgia si Olanda, in primele luni dupa lansarea Cuplării Trilaterale a Pietelor

Daily average prices for TLC countries (in €/MWh)

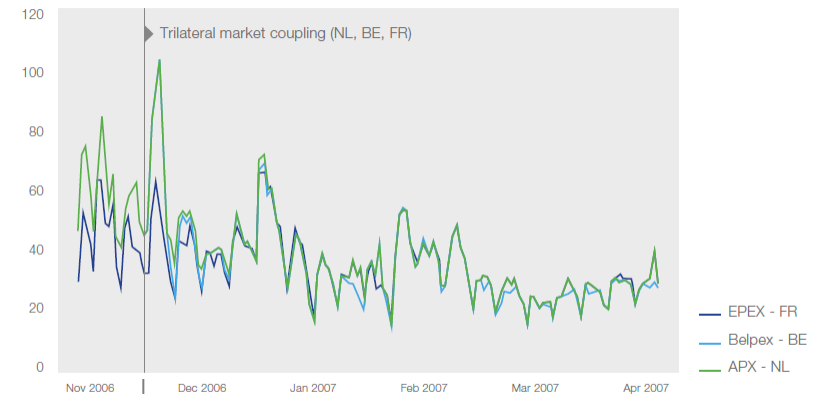

Figure 3.1 Trilateral Market Coupling. Source: APX; EPEX.

[Sursa informatiilor : TenneT (ND) – Market Review 2013]

noiembrie 2006 – lansarea cuplării trilaterale Franta-Belgia-Olanda

*earning every day-ahead your trust
stepping forward to the future*

opcom operatorul pieței de energie electrică și de gaze naturale din România

4M MC – Cuplarea pietelor pentru ziua urmatoare din Cehia, Slovacia, Ungaria si Romania

4M Market Coupling
Prezentare generala a proiectului

29 aprilie 2014

[Extras din prezentarea comuna a Proiectului 4M MC]

Obiectivele proiectului

Principalele obiective:

- Extinderea CZ-SK-HU MC catre Romania
- Cele patru tari doresc sa introduca beneficiile integrarii pietelor participantilor la piata cat mai curand posibil
- Pregatirea pentru aderarea la Cuplarea prin pret pan-europeana – implementarea cuplarii pe baza solutiei PCR

Context:

- Integrarea treptata a pietei este singura optiune datorita blocajului si progresului lent din regiunea CEE determinate de:
 - Metodologia de calcul a capacitatii pe baza de fluxuri
 - Regiunile care se suprapun si alte activitati de integrare
- Solutia regionala in CEE nu este inca agreata
- Extinderea nu împiedică dezvoltarea regională pentru ca aceasta reprezinta un pas intermediar spre Cuplarea prin pret pan-europeana

Solutia tehnica a burselor

- Implementarea PCR in deplina conformitate cu modelul tinta
 - 1 Membru PCR cu drepturi depline (OTE)
 - 3 Burse (OKTE, HUPX, OPCOM) deservite de catre EPEX SpotIn functionare OTE si EPEX Spot actioneaza in calitate de coordonatori pe principiul rotatiei.
- Solutia PCR este un important pas inainte catre integrare:
 - Interfetele implementate pot fi utilizate cu extinderi suplimentare
 - Procedurile de cuplare sunt compatibile cu NWE/SWE (cu exceptia timpului)
 - Solutia IT PCR este aceeaasi ca in NWE/SWE
 - In proces de implementare in CSE
 - Deja in functiune in regiunile NWE/SWE

Atelier de lucru cu tema „4M Market Coupling si schimbarile prevazute pe Piata pentru Ziua Urmatoare”, 25 Septembrie 2014, orele 10:00 – 17:00, Bucuresti

Organizatori:

Autoritatea Nationala de Reglementare in domeniul Energiei – ANRE, Operatorul de Transport si Sistem – Transelectrica SA si Operatorul Pietei de Energie Electrica si de Gaze Naturale “OPCOM” S.A., in calitate de membri ai proiectului de cuplare prin pret a pietelor pentru ziua urmatoare, *4M Market Coupling (4M MC)*

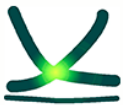
Obiectiv principal:

Pregatirea participantilor la piata pentru lansarea 4M MC

Principalele teme:

- Prezentarea proiectului de cuplare prin pret a pietelor pentru ziua urmatoare 4M MC si impactul asupra participantilor la piata;
- Modificari prevazute pe Piata pentru Ziua Urmatoare din Romania.

Pentru detalii referitoare la inregistrare, va rugam sa consultati pagina web a OPCOM

*earning every day-ahead your trust
stepping forward to the future*

opcom operatorul pieței de energie electrică și de gaze naturale din România

Va multumim pentru atentie!

www.opcom.ro